

Základní škola a Mateřská škola Olomouc,
Svatoplukova 11, příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ **PROGRAM**

Školní rok 2019/2020

Obsah

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
REALIZAČNÍ TÝM MPP.....	7
HODNOCENÍ MPP ZA ŠKOLNÍ ROK 2018/2019	8
MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM.....	13
HLAVNÍ CÍLE ŠKOLY A TÉMATA V OBLASTI PREVENCE NEŽÁDOUCÍCH JEVŮ	13
ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH TŘÍD.....	15
PŘEDMĚTY, V NICHŽ JE MOŽNO SE V JEDNOTLIVÝCH TŘÍDÁCH VĚNOVAT PREVENTIVNÍM TÉMATŮM V DOBĚ VYUČOVÁNÍ.....	17
PREVENTIVNÍ TÉMATA V JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTECH	17
PREVENTIVNÍ VOLNOČASOVÉ AKTIVITY PRO ŽÁKY 2. STUPNĚ.....	37
OSTATNÍ AKTIVITY ŠKOLY V OBLASTI PREVENCE (PROJEKTY)	38
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	39
PRÁVNÍ OPATŘENÍ, VYUŽÍVANÉ PŘI ŘEŠENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ ŽÁKŮ	39
SOUČASNÁ SITUACE VE ŠKOLE:	41
ŠKOLNÍ ŘÁD A VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ PŘI PORUŠENÍ ŠŘ	42
PREZENTACE MPP	44
SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY - DŮLEŽITÉ KONTAKTY	45
PŘÍLOHY	47

Charakteristika školy

ZŠ Svatoplukova v Olomouci sídlí v malebné čtvrti Řepčín na periferii Olomouce. Okolí školy je krásné a plné zeleně. Z jedné strany ji obklopuje park s dětským hřištěm a sportovním koutkem, kde děti i dospělí zdokonalují koordinaci a sílu. Druhou stranu školy velebí sportovní hřiště s umělým povrchem. Možnosti sportů jsou bezmezné, od volejbalu, přes basketbal až po tenis a jiné sportovní a pohybové hry. Hřiště i park můžou navštívit žáci i v odpoledních hodinách a také široká veřejnost.

Naše škola je rodinného typu, nyní se zúčastňuje projektu Otevřená škola. Jsme také komunitní školou, zapojili jsme se do života obce v místě působnosti školy. Integrují se zde žáci s různými druhy postižení či znevýhodnění. Celkový počet žáků ve škole je 280. Počet žáků rok od roku roste. Na prvním stupni jsou ve všech ročnících paralelní třídy, druhý stupeň po jedné třídě. Žáci se zde připravují na střední školy, učiliště, ale i na gymnázia. Součástí školy je 7 oddělení mateřské školy, které sídlí v blízkosti školy základní. Mateřská škola nabízí jednu třídu předškoláků, zaměřenou na logopedickou intervenci. Spolupráce je nyní rozšířena

o vzájemné hospitace mateřinky a prvního stupně základní školy. Děti ze školky poznávají své budoucí učitele, což snižuje riziko stresu z první třídy a žáci sdílí nadšení při pochvalách od svých učitelek z mateřské školy. Samozřejmě se nesmí opomenout projekt Cestička do školy, který funguje již několik let a má velký úspěch jak u rodičů, tak u učitelů ZŠ. Jedná se o proces, kdy paní učitelky ze základní školy, které jsou pro daný školní rok stanoveny jako budoucí třídní nových prvňáčků, přivádí děti ze školky do prostorů školy a seznamují je s prostředím, které je od září bude obklopovat. Děti se poznají nejen s celým pedagogickým sborem prvního stupně, zjistí, kde jsou toalety, kde tělocvična, kde jídelna, ale rovněž si už umí spojit slovo ŠKOLA s konkrétním prostředím, což minimalizuje jejich nejistoty.

V roce 2018/2019 si žáci naší školy prodloužili hlavní přestávku o pět minut, měli možnost vyjít na hřiště nebo do tělocvičny a užít si svůj volný čas vlastním způsobem, nejlépe však pohybem, na který v naší škole klademe velký zřetel. Ze starých šaten se staly krásné šatny se skříňkami. Skříňky se dají zamknout a každý má vlastní klíče. Pro žáky od třetí třídy je tento rok nabídka zpestřena výtvarnou výchovou v anglickém jazyce, pro osmou a devátou třídu

i v německém jazyce.

Pyšníme se kvalitní a bohatou nabídkou kroužků. Žáci mají možnost pracovat ve výtvarném, hudebním, dramatickém sportovním kroužku, také a gymnastiky, florbalu, kroužku keramiky, ruštiny, angličtiny, žonglování kroužku aerobiku, míčových her, jógy, hudebně-pohybového kroužku, kroužku deskových her, výpočetní techniky, mohou se aktivně podílet na vytváření školního časopisu. V rámci školní družiny se děti účastní kulturních programů, pro zájemce v sobotu i v neděli, například vítají občánky v našem městě, nebo zpívají klubu seniorů. Ve škole funguje školní knihovna, kde si žáci mohou zapůjčit knihy. Nově jsme vytvořili čtenářský koutek s tematicky pomalovanými stěnami např. světové hodiny i s mapou a portrét dívky a chlapce. Knihovna je otevřená dvakrát týdně a těší se velké návštěvnosti ze strany především mladších žáků.

Ve škole je zřízena počítačová učebna s trvalým připojením k internetu, která je využívána nejen k výuce informatiky, cizích jazyků a odborných předmětů. Odborné učebny jsou vybaveny moderní výpočetní technikou např. interaktivní tabule Activboard s připojením k internetu. Na jejich zřízení jsme použili dotace z projektu EU Peníze školám, do kterého byla naše škola aktivně zapojena.

Další aktivity školy:

- Každoročně pořádáme pro žáky 1. stupně "Školu v přírodě" s finanční dotací základní školy.
- Cestička do školy – motivační projekt pro budoucí prvňáčky (každou sudou středu)
- Hravý zápis do 1. třídy
- Jsme škola se sportovní tradicí. Máme dvě tělocvičny, park s posilovacími prvky, dětské hřiště a sportovní hřiště. Využíváme okolí školy i během výuky jiných předmětů než tělesné výchovy.
- Pořádáme pravidelné jarní cykloturistické aktivity ke "Dni Země" do Litovelského Pomoraví.
- Lyžařský výcvikový kurz pro 2. stupeň
- Velmi oblíbený projekt "Den podle Ámose" - žáci se celý den učí hrou. Vyberou si, jak chtějí strávit čtyři vyučovací hodiny, učitelé poskytnou kvalitní a netradiční nabídku vyučovacích předmětů. V páté hodině si předávají informace, dojmy a zážitky z celého dne.
- "Dětský den", který připravují pravidelně žáci i učitelé ZŠ a MŠ společně pro děti z 1. stupně i MŠ.

- Den otevřených dveří a setkávání s bývalými kolegy a kolegyněmi
- Ovoce do škol
- Vánoční jarmark
- Lampiónový průvod
- Olympiáda v českém jazyce
- Recitační soutěž
- Klub mladých čtenářů
- Městská knihovna Olomouc – vzdělávací programy
- Adaptační program pro první třídy – Spinkám ve škole
- Společné zdobení Vánočního stromu v parku před školou
- Beseda pro rodiče žáků předškoláků na téma školní zralost, školní připravenost
- Karneval šaška Vikyho
- Benefiční akce žáků zapojených do programu Dobro-druzi na podporu útulku pro zvířata
- Den zdraví
- Den Země
- Besídka – Den rodiny
- Vánoční den pro prarodiče v II. B
- Pěvecká vystoupení našich žáků na výročních akcích
- Celoškolní zájezdy
- Úklid břehů Moravy
- Pravidelná vystoupení dramatického kroužku
- Projektové vyučování
- Pálení čarodějnic
- Kácení Máje
- Školní výlet pro celý 1. stupeň, vícedenní výlety
- Zahraniční zájezd pro žáky 2. stupně
- Matematický klokan
- Návštěvy výchovných koncertů Moravské filharmonie
- Návštěva Moravského divadla – baletního představení Louskáček
- V parku to žije
- Turnaje pro žáky a rodiče (přehazovaná, volejbal)
- Návštěva Hospice
- Spolupráce s Domovem Seniorů Pohoda ve Chválkovicích

- Výtvarný kurz s Irenou Cakirpaloglu
- Štafetový běh – Běhá celá rodina
- Beseda Keňa
- Plogging
- Závodý dračích lodí
- Beseda na téma Výroba divadelních kostýmů
- Beseda Děti, škola a Afghánistán
- Den Jazyků
- Beseda Camino na kolečkách
- Beseda Komunikace s osobami se sluchovým postižením

Realizační tým MPP

Mgr. Jiří Vymětal – ředitel školy, odpovědnost za preventivní strategie, schvalování MPP

Mgr. Eva Navrátilová – zástupce ředitele školy, koordinátor ŠVP

Mgr. Iveta Křepelová – školní psycholog – spolupráce s žáky, třídními kolektivy, učiteli a rodiči

Mgr. Iva Kohoutková – školní metodik prevence – tvorba a prezentace MPP, realizace a koordinace MPP, metodická podpora, konzultace, poradenství, komunikace s žáky i s rodiči, garant MPP

Mgr. Vladimíra Hanusová – výchovná poradkyně, konzultace, poradenství, komunikace s žáky i s rodiči,

Mgr. Aleš Novotný – komunitní koordinátor

Všichni učitelé se podíleli na tvorbě prevence ve svých třídách a vyučovacích předmětech, které učí.

Formy spolupráce s rodiči:

pravidelné informace ze strany třídních učitelů na třídních schůzkách:

- problematika ZŠ
- problematika tříd
- způsoby řešení
- informace o odborných kontaktních místech
- způsoby prevence a jiné

Kvantitativní vyjádření spolupráce s rodiči: 50-80% účast v jednotlivých třídách.

Pro rodiče – konzultace po předchozí telefonické domluvě **tel. 585425644**

Konzultační hodiny všech pedagogů, školního metodika prevence a výchovného poradce jsou vyvěšeny na školním webu. (www.zssvatoplukova.cz)

Hodnocení MPP za školní rok 2018/2019

V tomto školním roce jsme se účastnili plánovaných akcí, také jsme reagovali na aktuálně nabízené akce a v průběhu roku připravovali další projekty a aktivity. Tento rok byl pro všechny učitele i žáky náročný. Získali jsme mnoho ocenění např. Ředitel roku 2019 pro Mgr. Jiřího Vymětala, zvláštní ocenění pro Janu Maršíkovou a Janu Fialovou za celoživotní přínos školství. Další nominovaná, díky své obětavé práci, kterou rodiče ocenili, byla Jana Chalupová Hlávková. Cenu by ale měl dostat každý zaměstnanec školy. Od paní uklízeček, kuchařek, přes asistenty až po vedení. Naše úsilí tvořit bezpečnou a aktivní školu, otevřenou světu kolem, je naše krédo. Soustředíme se na ekologické projekty, zdravý pohyb, dostatek času venku a misi charitativní. (Spolupráce s Hospicem, s Domovem seniorů či zapojení do projektu Dobro-druzi s podporou nadace Via). Naše škola se v tomto roce stala školou „Světovou“. Díky kvalitní práci žáků druhého stupně se nám podařilo získat titul společně s dalšími 14 školami z celé republiky. Budeme se snažit, aby se nám po všechny další roky podařilo titul obhájit.

Spolupracovali jsme především s těmito subjekty:

- Policie ČR a Městská policie – beseda o bezpečnosti v dopravě. (1. stupeň), beseda o kyberšikaně (2. stupeň). Spolupracovali jsme také aktivně při řešení problémů.
- KMČ Řepčín – různorodé akce, při důležitých výročích a dat.
- FTK UP – APA – Speciální olympiáda, pořádná studenty FTK – APA.
- Pevnost poznání
- Sluňákov
- Svíčkárna RODAS
- Domov Seniorů Pohoda
- Hospic na Sv. Kopečku
- Dům dětí a mládeže Olomouc
- Knižní nakladatelství (Albatros, Grada, Mladá fronta)
- ARPOK, Člověk v tísni
- Městská knihovna Olomouc
- Expozice času: Šternberk
- Spisovatelka Petra Štarková– beseda
- Spolupráce s žáky gymnázia Hejčín
- Spolupráce s právnickou fakultou UP – street law

- Spolupráce s pedagogickou fakultou UP – praxe studentů pedagogických oborů

Zahraniční spolupráce

- Herzenova státní pedagogická univerzita v Petrohradě
- Kristianstad University, Švédsko

Tyto programy mají vždy velký ohlas. Učí děti toleranci, spolupráci, naslouchání, vtahují je do děje a vybízí je k řešení apod. (viz foto). O přestávkách tráví děti svůj čas na chodbách a venku, hraním pohybových her, fotbalu a jiného. Hlavně si svůj volný čas zorganizují sami žáci, učitelé dohlíží jen na rizika, spojená s vlastní hrou. Potkávají se zde žáci ze všech ročníků, což považujeme za ideální situaci, kdy se všichni vzájemně znají

a snaží se respektovat. Celoškolní akce kulturně či sportovně založené měly velkou účast a pozitivní ohlas (akce žákovské samosprávy, školní družiny...).

- Projektové dny školy byly rovněž ceněny a jistě je budeme opakovat – Čarodějnice, Florbalové utkání
- Vybíjená 9. třída versus učitelé
- Šplhoun roku
- Cestička do školy.
- Street art in school – žáci sami mění vzhled úložných skříní na chodbách. Za pomoci barev a samolepicích tapet vytváří různé konkrétní i abstraktní motivy a tím přetváří jejich tvář.
- V parku to žije!
- Dobro-druzi – program nadace Via
- Ve škole je umístěna schránka důvěry pro žáky, na volně přístupném místě. Je vybírána 1 x týdně školní psycholožkou Ivetou Křepelovou a na dotazy je ihned reagováno.
- Sluňákov, Duha, Amnesty International ad. Podrobná hodnocení plnění preventivních programů jednotlivých tříd jsou součástí zvláštní přílohy.
- Každoročně se pořádají Lyžařský výcvik a Škola v přírodě. Žáci mají možnost na čerstvém vzduchu prožít týden se svými spolužáky a kamarády. Naučit se zimním radovánkám a letním sportům. Podporujeme zimní i letní turistiku, manuální zručnost,

pohybové hry, vědomostní kvízy a soutěže. V tomto roce se nám osvědčili i adaptační pobyty pro většinu tříd.

- Žáci si půjčují knihy ze školní knihovny.
- Postupně zvelebujeme okolí školy. Již máme krásný renovovaný park, pohádkově namalovanou zastávku proti MŠ Řepčinská, Bylinkovou zahrádku, Multifunkční hřiště pro žáky i širokou veřejnost. Každá třída má na starosti strom v parku, o který se stará a zjišťuje informace o dané dřevině v rámci ekologické výchovy.
- Nově omítnutou školu. Oprava bývalé nemocnice je hotova a prostory jsou již využity mateřskou i základní školou. Rozšířili jsme školní družinu pro 1. až 5. třídu.
- V projektu Dobro-druzi, žáci získali jsme 71 000 Kč, když pořádali během roku 3 benefiční akce. (Výstava, fěrová snídane a vánoční jarmark.) Pomáhat je pro naše žáky vlastní, stejně jako prezentovat sami sebe. Výsledný získaný výtěžek zlepšil životní podmínky týraným psům a kočkám v Psím Domově Pod křídly Anděla.

Fotografie a odkazy na videa ze školních akcí za minulý školní rok:

V souhrnu se jedná o akce: Škola v přírodě, Dramatický kroužek, zastávka Řepčinská – ručně malovaná paní učitelkou Janou Chalupovou Hlávkovou

Videa:

- Besídka: <https://www.youtube.com/watch?v=uaCWfnFPknE>
- Vystoupení dramatického kroužku:
<https://www.youtube.com/watch?v=YgWYP2Ynxrg&t=317s>
- PF 2019: <https://www.youtube.com/watch?v=uaCWfnFPknE>

Obr. 1. Štafetový běh

Obr. 2. ZOH 2018

Obr. 3. a 4. Závody dračích lodí

Obr. 5. a 6. Den zdraví

Obr. 7. a 8. Škola v přírodě

Obr. 9. a 10. Projekt Čapí hnízdo

Obr. 11. a 12. Dobrou-Druzi

Minimální preventivní program

Minimální preventivní program je základním nástrojem prevence ve škole. Cíle preventivního programu a jeho cílové skupiny musí být jasně vymezeny a jejich charakteristikám musí odpovídat i obsah programu, formy metody a realizace. Musí také respektovat a odrážet personální i materiální podmínky školy a vycházet z jejich aktuálních potřeb. Ve svém obsahu musí zahrnovat výchovnou i naukovou složku vzdělávání během celého školního roku. Preventivní výchovně vzdělávací působení musí být neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Spolupráce metodičky prevence, výchovné poradkyně a školní psycholožky a komunitního koordinátora je velmi přínosný a přímý. Učitelé se snaží potlačit nárůst agrese, šikany, utlačování etnických menšin.

Je potřeba vyvarovat se zjednodušeného pojetí životního stylu. Není dostatečně účinné preventivní aktivity realizovat pouze jako volnočasové aktivity organizované školou nebo nejrozličnějšími formami mimoškolní činnosti (sportovní kluby, střediska volného času apod.). Každodenní život školy má mít takovou kvalitu, aby dětem umožňoval osvojit si kompetence zdravého životního stylu, které jsou nejúčinnějším preventivním nástrojem.

Celkově si naše škola zakládá na rodinné atmosféře, na budování bezpečného školního prostředí a dobrých vztazích nejen mezi žáky, ale také mezi kolegy.

Hlavní cíle školy a témata v oblasti prevence nežádoucích jevů

- vytvářet pozitivní sociální klima ve škole
- vytvářet prostředí vzájemné komunikace mezi žáky, žáky a učiteli
- nabídnout dětem seberealizaci ve volnočasových aktivitách
- podnítit jejich zájem o učení
- zamezit vzniku nežádoucích projevů chování:
  - šikana
  - záškoláctví
  - zneužívání návykových látek
  - používání internetu, závislosti na PC hrách
  - poskytování rovných příležitostí (minimalizace elitářství)
  - pěstování přátelského a bezpečného prostředí
  - pěstování dobrých mezilidských vztahů mezi všemi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu

- aktivně a progresivně (v souladu se školním řádem a zákonnými normami) řešit kázeňské přestupky proti školnímu řádu a ostatní problémové situace

Analýza jednotlivých tříd

Tato analýza nám pomáhá tvořit minimální preventivní program. Kopie budou uschovány u metodika prevence. Každý třídní učitel je zodpovědný za plnění třídního preventivního programu k tomu využívá převážně třídnických hodin. Součástí analýzy jsou výchovné problémy, výukové problémy, zdravotní problémy, zjištěné nežádoucí jevy, dojíždějící žáci, zapojení žáků do volnočasových aktivit (školní, mimoškolní), jednorázové akce (plánované), dlouhodobé aktivity či projekty, využití preventivních témat ve výuce.

Dlouhodobé aktivity pro žáky

- **Bezpečné hřiště** (2. Třída) Mgr. Lea Kopecká, Mgr. Kristýna Křupalová
- **Plavání** (2. Třída) Mgr. Lea Kopecká, Mgr. Kristýna Křupalová
- **Dopravní hřiště SEMAFOR** (4. Třída) Mgr. Věra Hlaváčková
- **Pravidelné sportovní soutěže – v rámci zdravého životního stylu** (2. Stupeň) Mgr. Jiří Šindler, Mgr. Vladimíra Hanusová
- **Sběr papíru** (1. – 9. třída) Mgr. Věra Bombiková
- **Školní knihovna** – Mgr. Radmila Dočkalová
- **Školní časopis** – Mgr. Michaela Suchánková

Jednorázové aktivity pro žáky

- **Kino, divadlo** (2. třída) Mgr. Jana Chalupová Hlávková
- **Sluňákov** (1. A, 3. třída, 6. +7. třída, 8. +9. třída) Mgr. Jana Maršíková
- **Dětský den** (1. – 9. třída + MŠ) Mgr. Vladimíra Hanusová
- **Svíčárna RODAS** (6. +7. třída) Mgr. Jana Maršíková
- **Moravské divadlo Olomouc** (9. třída) Mgr. Radmila Dočkalová
- **Recitační soutěž** (1. – 5. třída) Mgr. Věra Hlaváčková,
- **Olympiáda v českém jazyce** (8. – 9. třída) Mgr. Radmila Dočkalová
- **projekt Čist Havla** (8. třída) Mgr. Michaela Suchánková
- **projekt Živá knihovna ARPOK** (8. – 9. třída) Mgr. Radmila Dočkalová
- **Celorepubliková soutěž Soubor čtenářů** (6. třída)
- **Poznávací zájezdy** (4. – 9. třída) Mgr. Jana Maršíková

- **Kino** (2. Stupeň) Mgr. Vladimíra Hanusová
- **Anglické divadlo** (8. + 9. třída) Mgr. Vladimíra Hanusová
- **Šikana – agentura JL** (8. – 9. třída) Mgr. Věra Bombíková
- **Soutěž Mladý chemik** (9. třída) Mgr. Iva Kohoutková
- **Chemická a fyzikální návštěva Pevnosti poznání** (8. +9. třída) Mgr. Iva Kohoutková
- **Beseda s policií ČR** (3. - 5.třída a 6. - 9. třída) Mgr. Věra Bombíková
- **Šikana, kyberšikana, sociálně patologické jevy ohrožující mládež** (8. - 9. třída) –
mjr. JUDr. Jaromír Badin
- **Právní vědomí u dospívajících** (9. třída) Mgr. Věra Bombíková
- **Závislosti – právní vědomí** (8. třída) Mgr. Věra Bombíková
- **Kdo to je a co dělá „kurátor pro mládež“** (6. třída) Mgr. Věra Bombíková
- **Rizika internetu – „Surfuj bezpečně“** (7. třída) Mgr. Věra Bombíková
- **Sportovní klání rodičů a žáků z II. B** Mgr. Kristýna Křupalová
- **Vystoupení a spolupráce s Domovem Seniorů Pohoda ve třídě II. B** Mgr. Kristýna Křupalová
- **Vystoupení a spolupráce s Hospicem v rámci Školní kapely**
- **Teambuildingová hra: Putování za Andersonovou naději pro rodiče a děti z II.B**
Mgr. Kristýna Křupalová
- **Noc s Andersenem** Mgr. Kristýna Křupalová
- **Rodiče ve výuce** (učí Prvouku v II.B) Mgr. Kristýna Křupalová

Další aktivity v tomto školním roce dle nabídek, které škola dostane z různých zdrojů.

Předměty, v nichž je možno se v jednotlivých třídách věnovat preventivním tématům v době vyučování

Prevence rizikových jevů je součástí většiny předmětů. Vyučující na téma prevence rizikového chování hovoří s žáky v rámci výuky. Toto se uskutečňuje nejen formou přednášek. Žáci mají také dostatečný prostor k seberealizaci formou besed s učiteli, externími přednášejícími nebo pomocí dotazníků apod.

Školním metodikem prevence je Mgr. Iva Kohoutková. Má na starosti předávání informací pedagogickým pracovníkům a spolupráci s výchovným poradcem a vedením školy.

Preventivní témata v jednotlivých předmětech

1. Ročník

ČESKÝ JAZYK

- literární výchova: pohádky – vnímání rozdílu mezi dobrem a zlem, příběhy – volené dle aktuálního tématu jako motivace k určitému chování / vysvětlení příčin, následků určitých činů,...
- komunikační a slohová výchova: jsme všichni kamarádi – tolerance k jiné barvě pleti, odlišnostem, názorům, vztahy mezi lidmi, kamarádství, vzájemná pomoc
- PRVOUKA
- Moje rodina – jak se k sobě doma chováme, pomoc a vzájemná podpora v rodině
- Příroda-ochrana životního prostředí, ekologické smýšlení (třídění odpadu, šetření potravinami, vodou...), nebezpečí jedovatých hub a rostlin, plazi ve škole, šnečí farma, pěstování rostlin
- Zdraví – zdraví x nemoc, úraz, osobní hygiena, péče o chrup, zdravá výživa, zdravé a nezdravé potraviny a nápoje, pokusy
- Volný čas – smysluplné využití volného času, sportovní vyžití, hry dětí, kroužky
- Osobní ochrana – modelové situace, nebezpečí při setkání s neznámými lidmi, důležitá telefonní čísla
- města ČR – historie českého národa a českého prostředí
- MATEMATIKA
- slovní úlohy využívající danou tematiku, finanční gramotnost (hlídat si své finance, nenechat se okrást)
- VÝCHOVY (HV, VV, PČ, TV)

- lidové písně, vztah k české hudební kultuře
- rozvoj pohybových schopností dětí, správné držení těla, obratnost, hra fair play – dodržování pravidel, umění ovládat se a přijmout prohru
- pracovní návyky, pořádek na pracovišti, bezpečnost a hygiena při práci, keramické dílničky
- dopravní výchova
- umění jako prostředek sbližování odlišných lidí
- sportování – jako zdravý životní styl, zimní radovánky
- Třídnické hodiny
- Dramatizace konfliktní situace, jež zažíváme
- Kouzelná slova a chování jeden k druhému „ledolamky“ = kolektivní hry zaměřené na vzájemné poznávání, respektování názorů ostatních
- umění naslouchat druhému
- Hry na kooperaci a důvěru ve skupině
- Co je to fair play hra
- Vyhodnocení celoroční hry: Koupě panenky UNICEF, koupě daru dítěti z dětského domova
- Vlastnosti mého kamaráda – naučme se zdvořile odmítat
- Co tvoří naše třída? V čem jsou dobré odlišnosti?
- Strom naší nálady
- Proč máme 2 uši, ale jen jedny ústa?
- Hry na anděla strážného
- Co je to šikana, jak vzniká, jak se bránit, jak ji řešit
- Sociálně osobnostní hry
- Psychická hygiena a odpočinek, dodržování stanovených pravidel – vytváříme v rámci třídnické hodiny společně
- umět si pomoci navzájem, požádat o pomoc dospělého
- projekt „Normální je nekouřit“ – preventivní působení před negativními jevy (tabák, alkohol, pasivní kouření, nevhodné trávení volného času)
- zdravý životní styl, mimoškolní pohybové aktivity (zpracování týdenního tréninkového plánu)

- prevence šikany – povídání v komunitním kruhu na téma „šikana“- dramatizace modelových situací s cílem rozpoznat případnou šikanu a umět se proti ní bránit / vědět na koho se obrátit

2. Ročník

ČESKÝ JAZYK

- komunikační a slohová výchova: jsme všichni kamarádi – tolerance k jiné barvě pleti, odlišnostem, názorům, vztahy mezi lidmi, kamarádství, vzájemná pomoc
- literární výchova: pohádky – uvědomění si dobra a zla, dobrých a špatných vlastností lidí, domov – vztah k domovu a vlasti, města ČR – historie českého národa a českého prostředí
- Prvouka
- Moje rodina – chování a vztahy mezi členy rodiny, pomoc a vzájemná podpora
- Příroda - vztah k ní, její ochrana, nebezpečí jedovatých hub a rostlin, roční období, návštěva ekofarmy, faunaparku, návštěva litovelského pomoraví
- Zdraví – zdraví x nemoc, úraz, osobní hygiena, péče o chrup, zdravá výživa, zdravé a nezdravé potraviny a nápoje
- Volný čas – smysluplné využití volného času, sportovní vyžití, hry dětí, kroužky
- Osobní ochrana – modelové situace, nebezpečí při setkání s neznámými lidmi, důležitá telefonní čísla

MATEMATIKA

- slovní úlohy (příklady využívající danou tematiku)

VÝCHOVY (HV, VV, TV)

- lidové písně, vztah k české hudební kultuře
- rozvoj pohybových schopností dětí, správné držení těla, obratnost, hra fair play – dodržování pravidel, umění ovládat se a přijmout prohru
- pracovní návyky, pořádek na pracovišti, bezpečnost a hygiena při práci
- umění jako prostředek sbližování odlišných lidí
- Honba za pokladem
- Třídnické hodiny
- Puzzle naší třídy
- Každý může být hrdinou

- Má vlast, rád žiji v naší Zemi
- Já a moje rodina, jak pomáháme?
- Vlastnosti, které mám. Co mám rád sám na sobě?
- Kamarádi, zdraví máme rádi.
- Co dělám proto, abych byl šťastný. (prvky arteterapie, muzikoterapie a biblioterapie)
- Jak chráním naši planetu
- Odlišnosti na světě. Proč jsou dobré. V čem jsem výjimečný?
- V čem mě naše třída posouvá dál. Čeho si vážím na spolužácích.

3. Ročník

ČESKÝ JAZYK

- jiné kultury – tolerance k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, zahraničním spolužákům, vztah k české řeči, kultuře
- lidé znevýhodnění, zdravotně postižení, lidé se specifickými potřebami – vztah, podpora, začlenění mezi ostatní
- vztah k literatuře jako životní hodnotě, podpora mimočítankové četby – prezentace přečtených knih v hodinách čtení, návštěva knihovny (téma Kamarádství)
- vlastní hodnocení reality – tolerance vůči názoru druhých, vůči vrstevníkům, respektování pokynů jiných
- zaujímání postoje k svému výkonu s důrazem na formování reálného pozitivního vztahu k sobě
- vztahy mezi lidmi – kamarádství, vzájemná pomoc, podpora x nenávisť, násilí, šikana (projekt Normální je nekouřit pro 3. ročník, návštěva dramacentra – program Klíče)
- finanční gramotnost (divadelní představení)

Mluvnice, sloh

- jazyk – prostředek dorozumění, navázání kontaktu
- obsah textů – rozvoj národní hrdosti a uvědomění si historického významu českého národa a českého prostředí

PRVOUKA

- RODINA: chování mezi členy rodiny; pomoc; podpora; režim dne; správné návyky
- PŘÍRODA: vztah k ní; neubližování živé přírodě
- ZDRAVÍ: životospráva; zdravé potraviny – ovoce, zelenina; pitný režim
- ČLOVĚK A SPOLEČNOST: společenství lidí; pravidla chování; řád školy

MATEMATIKA

Slovní úlohy využívající danou tematiku

ANGLICKÝ JAZYK

- **Family, family tree** – chování k ostatním členům rodiny, rodinné tradice
- **Body** – péče a starost o lidské tělo, základní hygienické návyky
- **Food and drinks** – zdravý životní styl, preference zdravých potravin, jídlo u nás a v cizině – rozdíly
- **Pets** – péče o domácí mazlíčky
- **My favourite things** – dětský pokoj, oblíbené hračky, smysluplné trávení volného času
- **Holidays and festivals** – lidové zvyky a obyčeje v rodinách, mezilidské vztahy, zvyky a obyčeje u nás a v cizině

HUDEBNÍ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- estetické zážitky; osobnosti kultury – kladné příklady; poznávání odlišných kultur
- Folk: rozvíjení žádoucích postojů k lidem, jiným národnostem
- divadelní představení (zhudebněné pohádky), vánoční a velikonoční dílničky

PRACOVNÍ ČINNOSTI

- vlivy prostředí ohrožující zdraví
- pracovní návyky, pořádek na pracovišti i v životě
- zdobení vánočního stromu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

- důraz na mimoškolní pohybovou aktivitu – sportovní kroužky a jiné zájmové činnosti
- zdravý životní styl
- plavání, bruslení, cvičení v přírodě (ochrana člověka za mimořádných situací), turnaj v přehazované
- vytrvalostní běh na Poděbrady

TŘÍDNICKÉ HODINY

- Volný čas, režim dne – přehled pohybových aktivit přispívajících ke zdravému způsobu života
- Domov a rodina – vztahy rodičů a dětí

- Péče o zdraví – zdravý způsob života, vlivy prostředí ohrožující zdraví, osobní hygiena
- Prevence a odstraňování škodlivých návyků – účinnost, centra odborné pomoci, linka důvěry
- Zdravá výživa, zdravý životní styl – propagace zdravé výživy
Prevence škodlivých návyků – způsoby odmítnutí
- Osobní bezpečí – šikana, krizové situace
- Prevence zneužívání návykových látek
- Prevence škodlivých jevů – gamblerství, záškoláctví, útěky z domova, kriminalita mládeže, rasismus

4. Ročník

ČESKÝ JAZYK

- jiné kultury – tolerance k jiné řeči, národu
- lidé zdravotně postižení – podpora, pomoc, začlenění mezi ostatní
- Romové – specifická kultura
- vztah k literatuře jako životní hodnotě
- vlastní hodnocení reality – tolerance názoru druhých, vůči vrstevníkům, kamarádství, první pomoc, podpora x nenávisť, násilí, šikana
Mluvnice, sloh – jazyk – prostředek dorozumívání, rozvoj národní hrdosti

PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA

- začleněna témata
- vztah k přírodě, neničení a neubližování přírodě, ochrana nerostných zdrojů, zdravý životní styl
- ochrana kulturního dědictví, vztah k národním dějinám

MATEMATIKA

- slovní úlohy

ANGLICKÝ JAZYK

- **My timetable** – poznávání výuky v anglicky mluvících zemích
- **Daily routine** – srovnání denních návyků dětí
- **Sport activities** – smysluplné trávení volného času

- **Health** – doctors and dentist – zdravý životní styl
- **Free time activities** – smysluplné trávení volného času (kroužky x toulání venku)
- **Your future** – hledání vhodného zaměstnání dle schopností žáka

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

- obsluha PC jako prostředku komunikace
- Internet – možnosti navazování kontaktů (e-mail, sociální sítě) a získávání informací x nebezpečí zneužívání zdánlivé anonymity, kyberšikana

VÝCHOVY (HV, VV, PČ, TV)

- důraz na mimoškolní pohybovou aktivitu – oddíly, kroužky
- motivace ke zdravému životnímu stylu
- seznamování žáků s riziky spojenými s užíváním návykových látek
- osobnosti kultury – zpěv – rozvíjení žádoucích postojů k lidem jiné národnosti či etnické příslušnosti
- zdobení vánočního stromu
- volný čas – režim dne
- domov a rodina – vztahy rodičů a dětí
- péče o zdraví – zdravá výživa, prevence a odstraňování škodlivých návyků – centra odborné - prevence patologických jevů – gamblersství, záškoláctví, kriminalita mládeže
- rasismus

TŘÍDNICKÉ HODINY

- vztahy ve třídě
- sebeanalýza
- temperament třídy/ jednotlivců
- šikana
- má pozice ve třídě
- co nás spojuje a rozděluje
- charakteristika třídy
- rivalita vůči opačnému pohlaví
- jak přijmout nové spolužáky
- co jsme společně dokázali za dva roky

5. Ročník

ČESKÝ JAZYK

Čtení

- příběhy ze života dětí – kladné i záporné příklady chování k sobě i druhým
- ukázky z dějin (pověsti, ...) – vztah k historii, návaznost a pokračování, tradice a vývoj kultur
- náměty z přírody – vztah k přírodě, neničit ji, ochraňovat stromy, rostliny, vztah ke zvířatům (domácí mazlíčci,...), pozitivní a negativní využívání přírodních zdrojů
- příběhy s hrdiny jiných národů, národností, etnik (Indiáni, Asiaté, černoši, běloši, Romové,...)
- jiná kultura a podmínky – pohled na životní hodnoty, vztahy mezi lidmi

Mluvnice, sloh

- jazyk – prostředek dorozumívání mezi lidmi– ochota a schopnost domluvit se, porozumět si, rozebrat problémy. Znat a dodržovat pravidla v jazyce stejně jako v chování

PŘÍRODOVĚDA

- budování kladného vztahu k přírodě - pozitivní a negativní využívání přírodních zdrojů
- ochrana přírody – vodní zdroje, atmosféra,
- ochrana životního prostředí - odpady z továren, komunální odpad – třídění
- poznávání přírody, ohleduplnost k ní
- potravinové řetězce (vzájemné vztahy), přírodní zdroje – ropa, zemní plyn, užitkové plodiny, stromy
- Země – planeta nejen pro lidi, součást vývoje vesmíru
- člověk – zdravá životospráva, tělo reaguje na podněty (alkohol, tabák, drogy) x zdravá výživa, aktivní pohyb
- trávení volného času - režim dne, volnočasové aktivity x toulání se, brouzdání na internetu, život v partě s negativní náplní činnosti
- zdravá výživa x alkohol, drogy, tabákové výrobky

- pozitivní naladění vůči druhým x šikana, násilí, pronásledování,...
- prevence – umět odmítnout, neposlechnout výzvu vybízející k záporným projevům,
- osobní bezpečí
- rodina – x útoky, záškoláctví, násilí
- Linka důvěry, Linka bezpečí, odborná centra pro pomoc

VLASTIVĚDA

- dějiny lidstva jako součást dějin naší planety – způsoby a možnosti přežití
- vývoj lidského rodu, kultury – návaznost na pozitivní zkušenosti (pomoc, ochrana) x násilí, války, ničení
- kladné příklady ze života našich i světových osobností

MATEMATIKA

- **slovní úlohy** – konkrétní situace ze života
- finanční gramotnost – nevydávání financí na alkohol, drogy, tabákové výrobky

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

- osobní počítač jako prostředek komunikace – využívání pro práci i odpočinek
- internet: zneužití internetu k šíření mylných informací, propagaci rasismu, šíření zdravotně závadných a nebezpečných látek, pronásledování, kyberšikana, návody k výrobě výbušnin, pěstování rostlin a jejich zpracování – marihuana, konopí,...
pozitivní stránka – získávání podkladů a informací, získání kamarádů, nabídka a poptávka

VÝCHOVY (HV, VV, PČ, TV)

- písňe jiných národů, interpreti, skupiny - sbližování lidí prostřednictvím hudby
- výtvarná díla – estetické prostředí
- sport – různé sporty a volný čas
- pozitivní využití volného času: koncerty, výstavy, sportovní oddíly, manuální tvořivost – dílničky, kroužky x party, násilnické skupiny, gangy

TŘÍDNICKÉ HODINY

- umět posoudit, rozhodnout se, co je správné a co není, nenechat se ovlivnit okolím ke špatnému rozhodnutí
- vědět, na koho se obrátit v případě potíží či nebezpečí
- nebát se požádat o pomoc a vyhledat ji

- umět nabídnout pomoc druhým.
- přijímat zodpovědnost.

ANGLICKÝ JAZYK

- Introduction
- Greeting people
- Friends and family
- Technical equipment
- Daily routines
- Free time activities
- Preventivní témata v jednotlivých předmětech pro 2. stupeň
- byla zpracována v předmětových komisích

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 6. – 9. ROČNÍK

- ukázky v čítankách svým ideovým laděním a zpracováním učiva vedou žáka k uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (tolerance k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, k lidem znevýhodněným atd.).
- Témata: Žij pravdu, v cizí zemi, O sobě navzájem, O našich dětech, Můj domov a svět, Anarchisté, Mezi lidmi, Můj domov, Národ sobě, Ve škole, doma, mezi kamarády, Sen – láska, smrt, Válečná literatura
- Pozornost je věnována genderové problematice, tematice židovské a romské.
- Čítanka vede nenásilnou formou žáky ke vztahu k literatuře jako životní hodnotě. Rozvíjí dovednost vlastního reálného hodnocení, učí se toleranci vůči názoru druhých, respektu vůči vrstevníkům se specifickými potřebami, případně vůči zahraničním spolužákům
- Výběr literárních textů v učebnici mluvnice, s nimiž žák pracuje, přispívá k rozvoji národní hrdosti a uvědomění si historického významu českého národa a českého prostředí. Prostřednictvím slohového učiva žák rozvíjí dovednost vlastního reálného hodnocení, učí se zaujímat postoj k svému výkonu s důrazem na formování reálného pozitivního vztahu k sobě.

Formy práce: rozhovor, projekty, referáty z četby, divadlo, film, líčení, úvaha, dopis, vypravování, popis postavy.

ANGLICKÝ JAZYK 6. – 9. ROČNÍK

6. ročník

- People
- Sports activities
- Housework
- Holiday: transport, problems
- Healthy eating

7. ročník

- Entertainment – leisure activities
- My future
- Ambitions
- Offering help

8. ročník

- Friends in the world
- Dangerous situation
- Young live savers
- Making people aware (global warming, collecting rubbish)

9. ročník

- Health: Doctors and dentists
- School rules
- Fundraising day
- You and your body
- Treatment, healthy and unhealthy diet

NĚMECKÝ JAZYK

7. ročník

- Grüße, Wie heißt du? Wo wohnst du? Woher kommst du?
- Länder in Europa, Tschechien, Adresse, Formular
- Zahlen – wir rechnen, am Telefon, Wochentage
- Was magst du (nicht) gern? Was spielst du (nicht) gern?
- Meine Familie, bei uns zu Hause
- Familienfotos, Eigenschaften – Gegenteile
- Wie alt bist du? Bildergeschichte

- Freizeit – Hobby (Sport, Spiele, Musik)

8. ročník

- Wiespätist es? Wannkommstdu? Wielangebleibstdu? Bis wannbleibstdu?
- MeineFreunde, meineClique – Freizeit
- In der Schule, in der Klasse, in der Pause
- Mein Stundenplan, meineSchulsachen
- BilderausDeutschland – LandkarteDeutschlands, bekannteLeute
- MeineHobbys – Tätigkeiten, Wasmachstdu (nicht) gern?
- Mein Tagesprogramm, zuBesuch
- Telefongespräch, E-Mail-Post, Briefschreiben
- IchhabeeinenComputer
- Wirkaufenein

9. ročník

- MeineHobbys – Hobbymosaik, mein Tagesprogramm – Alltag
- Wirtelefonieren, wirschreibeneineE-Mail-Post
- AmComputerarbeiten, Waskaufstdu? Wasbekommstdu?
- Haustiere, Tiereim ZOO
- BilderausÖsterreich – LandkarteÖsterreiches
- EinladungzumGeburtstag, Woundwann?
- Kalender – Wochentage, Monate, Jahreszeiten
- Zahlen, Uhrzeit
- Familienstory, in der Ferien
- Reisen – LänderundLeute
- **Formy práce:** pravopis, výslovnost, poslech, čtení, ústní a písemné vyjadřování, konverzace, projekty, pracovní listy, reálie německy mluvících zemí, poznávací zájezd do Vídně

PŘÍRODOPIS 6. – 9. ROČNÍK6. ROČNÍK

- nakažlivé choroby
- 1. pomoc při otravě jedovatými houbami
- vnitřní a vnější cizopasníci

7. ročník

- zásady chování v přírodě
- jedovaté rostliny

8. ročník

- zdravý životní styl
- zdravá výživa
- mimoškolní pohybové aktivity
- alkoholismus, tabakismus
- prevence civilizačních chorob
- mentální anorexie a bulimie
- pohlavně přenosné nemoci
- 9. ročník
- příroda a její ochrana
- vlivy prostředí ohrožující zdraví
- bezpečnost při vycházkách do přírody
- negativní vlivy člověka na pedosféru, hydrosféru, atmosféru

Formy práce: besedy, referáty, videoprojekce, internet, pravidelné zařazování ekologických chvil

CHEMIE 8. – 9. ROČNÍK

V hodinách chemie se prevence sociálně patologických jevů zaměří na témata omamné látky, jedy a bezpečnost při práci v laboratoři v kapitolách:

- bezpečnost při práci s chemickými látkami (v souladu s platnou legislativou),
- chemie kolem nás (prospěšnost a nebezpečí)
- uhlovodíky (těkavé látky)
- deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, alkoholy, karbonylové a karboxylové sloučeniny a estery)
- ropa (její pozitiva a negativa – dopad na lidskou společnost)
- chemie a společnost - návykové látky a nebezpečí jejich používání, jedy

MATEMATIKA

- Ve vybraných slovních úlohách se budeme danou tematikou zabývat.

ZEMĚPIS

6. ročník

- globální problémy Země, změny životního prostředí a vliv člověka na něj
- regionální zeměpis – obyvatelstvo Afriky, Austrálie (rasová nesnášenlivost, xenofobie, historie původního obyvatelstva, tolerance mezi rasami (Jižní Amerika)
- práva občanů
- drogová prevence
- aktuální situace ve světě

7. ročník

- regionální zeměpis - obyvatelstvo Evropy, Ameriky, Asie (rasová nesnášenlivost, xenofobie, historie původního obyvatelstva, tolerance mezi rasami)
- aktuální situace ve světě.

8. ročník

- Česká republika – životní prostředí, ČR v neklidném světě, konflikty ve světě, změny na mapě světa
- aktuální situace ve světě.

9. ročník

- globální problémy, světová náboženství, tolerance k víře, výživa obyvatelstva, přírodní zdroje, nerostné suroviny (význam pro život lidstva)
- aktuální situace ve světě.
- **Formy práce:** projekty, aktuality, referáty, besedy, diskuse, frontální výuka, práce s mapou

FYZIKA

6. ročník

- vlastnosti plynů, kapalina a pevných látek, praktické měření fyzikálních veličin (hmotnosti, délka, objem)

7. ročník

- škodlivost infračerveného a ultrafialového záření a ochrana před ním

8. ročník

- První pomoc při zasažení elektrickým proudem a bezpečnost práce s elektrickými přístroji

9. ročník

- dopad hluku na život člověka.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

- zvyšování fyzické kondice a vytrvalosti jako prevence před nejrůznějšími nežádoucími jevy
- motivace tělesnými cvičeními ke zdraví, kolektivnímu pojetí života, ke zdravému životnímu stylu
- výchova žáků ke vzájemné toleranci
- klást důraz na mimoškolní pohybovou aktivitu

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

7. ročník

- vliv životního prostředí na zdravotní stav člověka
- stravovací a pitný režim
- role členů komunity
- prevence užívání legální i nelegálních návykových látek
- lidské závislosti
- centra odborné pomoci
- stres
- šikana, kyberšikana
- činnost za mimořádných situací
- preventivní zdravotní prohlídky

8. ročník

- prevence vybraných infekčních a civilizačních onemocnění
- poruchy příjmu potravy
- alternativní strava
- zdravý životní styl
- sexuální výchova
- rizikové chování v rámci lidské sexuality
- prevence pohlavně přenosných onemocnění
- sexuální deviace
- prevence úrazů

- onemocnění jednotlivých soustav lidského organismu a jejich prevence
- zásady první pomoci
- bezpečný provoz na pozemních komunikacích
- **Formy práce:** přednášky, besedy, videoprojekce, referáty (práce s internetem), hry, PPP, P-centrum

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Život mezi lidmi, jiné sociální skupiny, člověk a kultura, víra a náboženství, slušnost a chování, ochrana životního prostředí, svět kolem nás, ochrana obyvatel za mimořádných událostí, lidská práva, svoboda a autorita, občan a právo, rodina a zákony, životní perspektivy, poznání sama sebe, jak se znám, představivost, vnímavost, řešení problémů, asertivita, náročné životní situace, tělesné a duševní zdraví, právo a morálka, Listina práv a svobod, člověk v rytmu času, rodina – místo návratů, první pomoc, domov, životní prostředí.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. - 9. ROČNÍK

- návykové látky
- zdravý životní styl
- estetické prostředí
- vztah k tvořivé práci
- rozmanitost kultur
- tetování (odlišnosti)
- graffiti (umění x vandalismus)
- **Formy práce:** plošné a trojrozměrné projekty, obrazové materiály, film, návštěva výstav dle nabídky, řízené diskuse, brainstorming, myšlenkové mapy

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (4. – 6. ROČNÍK)

- Vyhledávání informací a komunikace – Internet
- kyberšikana (cyberbullying) – nebezpečí zneužití informačních a komunikačních technologií, především mobilních telefonů a internetu.
- stalking (pronásledování) – opakované a stupňované obtěžování. Pronásledovatel svou oběť bombarduje e-maily, SMS nebo MMS zprávami, telefonáty, ve spojení s využitím ICT u útočníka mluvíme o termínu cyber-stalking. Jde o zasílání instant messengerů (ICQ), chatu, prostřednictvím VoIP technologií ap.

- sexting – nebezpečí zneužívání ICT k rozesílání textových zpráv, fotografií nebo videa se sexuálním obsahem.
- kybergrooming – snaha o zmanipulování vyhlédnuté oběti, vyvolání falešné důvěry a sjednání schůzky za účelem pohlavního zneužití. Nebezpečí skrývajících se v užívání chatu, ICQ, Skypu, seznamek ap.
- rasismus – zneužívání prostředí internetu k propagaci rasismu
- **Formy práce:** referáty, diskuse, besedy, vyhledávání informací na internetu....
- Prevence aneb Kde hledat pomoc?
- Internetová poradna
- Linka bezpečí
- krizová telefonní linka IPPP ČR
- Národní centrum bezpečnějšího internetu

Kde hledat rady a informace?

- <http://www.bezpecnyinternet.cz>
- <http://www.saferinternet.cz/>
- <http://www.nebudobet.cz>
- <http://www.e-bezpeci.cz/>

DĚJEPIS

6. ročník

- poznání historického vývoje lidské společnosti v různých regionech světa – nejstarší otrokářské státy, Řecko, Řím (odlišnosti a shody, objevy a vynálezy, kulturní odkaz)
- **Formy práce:** obrazové materiály, pracovní listy, literární a filmové ukázky, návštěva výstav a muzeí dle nabídky, zpracování některých témat ve VV

7. ročník

- Kultura středověku – seznámení se s kulturním odkazem našeho národa, vytváření kladného vztahu k památkám, odmítnutí vandalismu a sprejerství
- válečné a náboženské konflikty v dějinách – pochopení jejich podstaty a odmítnutí řešení všech konfliktů násilím, učení se toleranci
- národní dějiny – vytváření pocitu národní hrdosti, pochopení odlišnosti vývoje ve srovnání s jinými národy.

- **Formy práce:** obrazové materiály, pracovní listy, literární a hudební ukázky, referáty, návštěva výstav a muzeí dle nabídky, zpracování některých témat ve VV

8. ročník

- poznání základních principů soužití lidí v dějinách a porovnání jejich projevů se současností (formy vlády, postavení člověka ve společnosti, emancipace, úloha jedince v dějinách)
- vytváření základů občanské hrdosti a vlastenectví
- **Formy práce:** prezentace, pracovní listy, literatura film, referáty, projekty, návštěva výstav a muzeí dle nabídky

9. ročník

- poznání vývoje člověka v různých regionech světa (rozdíly životních a pracovních podmínek lidí ve městě a na venkově u nás a v jiných státech Evropy, kulturní a politické kontakty různých zemí)
- novodobé dějiny – formy útlaču, boj za demokratické zřízení, lidská práva
- novodobé dějiny – vztah k umění a k uměleckým hodnotám
- **Formy práce:** prezentace, pracovní listy, referáty, projekty, literatura a film, exkurze, návštěva výstav a muzeí dle nabídky

HUDEBNÍ VÝCHOVA

6. ročník

- lidové písně různých národností – prevence rasismu, xenofobie

7. ročník

- souborové nacvičování skladeb – rozvíjení spolupráce s dětmi různých etnik

8. ročník

- zrození jazzu z afroamerické hudby – prevence rasismu, xenofobie a intolerance
- rocková hudba (60. léta) – prevence závislosti na omamných látkách

9. ročník

- jazz a swing v české hudbě - prevence rasismu, xenofobie
- folkové hnutí, písničkáři (Dylan, Cohen, Simon a Garfunkel) – rozvíjení žádoucích postojů k lidem jiné národnosti či etnické příslušnosti
- Na druhém stupni probíhají jednou až dvakrát za měsíc třídnické hodiny. Pokud nastane ve třídě problém, třídnické hodiny se zhuští.

TŘÍDNICKÉ HODINY

- lidé znevýhodnění, zdravotně postižení, lidé se spec. potřebami – vztah, podpora, začlenění mezi ostatní
- vlastní hodnocení reality – tolerance vůči názorům druhých, vůči vrstevníkům, respektování pokynů jiných, respektování pravidel
- vztahy mezi lidmi- násilí, šikana, domácí násilí, zneužití, pomoc, podpora
- zdraví – péče o dýchací soustavu, preventivní působení před negativními vlivy (omamné látky, tabák), pasívní kouření
- trávící soustava – alkohol, jedy, léčiva, zneužití
- mezilidské vztahy, společenství lidí – řád školy, šikana, kyberšikana
- trestní postižitelnost protiprávního jednání
- seznámení žáků s riziky spojenými s užíváním návykových látek
- rozdíl mezi vhodným a nevhodným trávením volného času (divadla)
- vztahy mezi lidmi- násilí, šikana, domácí násilí, zneužití, pomoc, podpora
- zdraví – péče o dýchací soustavu, preventivní působení před negativními vlivy (omamné látky, tabák), pasívní kouření
- trávící soustava – alkohol, jedy, léčiva, zneužití
- mezilidské vztahy, společenství lidí – řád školy, šikana, kyberšikana
- trestní postižitelnost protiprávního jednání
- seznámení žáků s riziky spojenými s užíváním návykových látek
- rozdíl mezi vhodným a nevhodným trávením volného času (divadla)

Školní družina součástí preventivních volnočasových aktivit pro žáky 1. stupně

Školní družinu navštěvují žáci od 1. - 5. třídy, přičemž jsou otevřena oddělení pro 125 dětí. Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika – zabezpečuje dětem odpočinek, rekreaci a zajímavé využití volného času. Pro příští rok plánujeme otevřít 5. oddělení, čímž bude zvýšena kapacita ŠD a bude umožněno ji navštěvovat i žákům 5. tříd. Pro možnost lepšího soustředění se na řízenou činnost, bude také od nového školního roku zaveden hodinový blok. Děti budou zůstat v družině a práce s nimi, bude probíhat plynule. Dále budeme rozvíjet naši spolupráci s Fakultou tělesné kultury Univerzity Palackého, která nám umožní seznamovat se s novými světovými trendy ve volnočasových aktivitách s dětmi. Činnost ve školní družině by měla

v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Děti se zde učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních. Největší roli zde hrají vhodná motivace, radost z činnosti, tížádost, zvědavost a povzbuzování. Důležitou úlohu má školní družina i v prevenci sociálně patologických jevů. Družina hraje významnou roli v prevenci šikany. Všímáme si vzájemných vztahů, klademe důraz na vzájemnou pomoc, slušné jednání

a ohleduplnost. Vytváříme společně s dětmi vlídné prostředí, do něhož se mohou každý den těšit.

Školní družina nabízí i rozsáhlou škálu zájmových kroužků na škole pod vedením našich pedagogů i externistů a je pro nás velmi důležitou součástí prevence s ohledem na smysluplné využití volného času. Pro žáky je, činnost kroužku bezplatná bez ohledu na to kolik kroužků navštěvují. Zpoplatněna je pouze docházka do školní družiny, pod kterou jsou naše zájmové kroužky organizovány. Aktivita byly rozšířeny méně typickými kroužky např. žonglování či jóga. Školní družina je vhodným prostředím k prevenci sociálně patologických jevů.

- **Keramika** (2,3,4,5) Jana Maršíková
- **Angličtina** (2,3) Veronika Pallová
- **Deskové hry** (1,4) Lea Kopecká
- **Lego**(1) Jana Chalupová Hlávková
- **Angličtina** (1) Jarmila Fochrová
- **Sbor (pěvecký)**(2,3,4, 5, 6) Eva Stavinohová
- **Informatika** (3,4) Věra Bombíková
- **Gymnastika** (1,2,3,4) Vladimíra Hanusová
- **Míčové hry-1** (1,2) Lea Kopecká
- **Míčové hry-2** (3,4) Věra Hlaváčková
- **Malý čtenář** (2,3,4) Vladimíra Prausová
- **Dramatický kroužek** (1,2,3,4) Kristýna Křupalová
- **Chemicko-fyzikální pokusy** (6, 7, 8, 9) Iva Kohoutková

Preventivní volnočasové aktivity pro žáky 2. stupně

- Ruský jazyk- Věra Hlaváčková
- Internet a výpočetní technika– Věra Bombíková
- Školní časopis - Michaela Suchánková
- Doučování žáků 2. stupně + reedukace – zajišťuje TU
- Školní knihovna – Radmila Dočkalová

Kroužky organizované jinými školami či organizacemi

Škola pronajímá dvě tělocvičny jiným organizacím, které mohou navštěvovat žáci naší školy, venkovní hřiště je přístupno veřejnosti a v parku je možné posilovat zdravý životní styl od nejmenších žáků mateřské školy, až po absolventy naší základní školy.

Ostatní aktivity školy v oblasti prevence (projekty)

Spolupráce s:

Pedagogická fakulta UP

- praxe studentů
- podpora studia

Církevní Gymnázium řádu německých rytířů- dotace na vedení kroužků

Výzva 22 – Ze školičky do školy a hurá do života

Vzdělávání pedagogů v oblasti prevence

Mgr. Věra Bombíková - Výchové poradenství na PdF UP

Mgr. Vladimíra Hanusová - Výchové poradenství na PdF UP (2016)

Mgr. Iva Kohoutková –školní metodik prevence tzv. „250“

Mgr. Eva Navrátilová - Studium pro vedoucí pedagogické pracovníky na PdF UP (2012)

DVPP – tradičně mají všichni možnost vybrat si kurz z nabídky DVPP (dotováno)

Školní vzdělávací program

V 1. - 9. třídě dle vlastního ŠVP „Škola pro život“, na kterém se podíleli přípravou všichni pedagogičtí pracovníci.

Právní opatření, využívané při řešení rizikového chování žáků

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 140/2009 Sb., trestním zákoníkem, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních o ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb.
- Novela Vyhlášky č. 72/2005 Sb. - Mgr. Blanka Hrbková, vedoucí úseku poradenství a institucionální výchovy odboru 27 - odboru speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy
- Metodický pokyn MŠMT č.j. 20 006/2007-51 k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních,
- Metodický pokyn MŠMT 22 294/2013-1 k řešení šikanování na školách a školských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT č.j. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Metodický pokyn MŠMT č.j. 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasizmu, xenofobie a intolerance
- Metodické doporučení MŠMT č.j. MSMT-43 301/2013 pro práci s individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků

- Metodické doporučení MŠMT č.j. 21 291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže
- Sbírka zákonů České Republiky
- VYHLÁŠKA -ze dne 25. května 2011, kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018
- Národní strategie primární prevence a rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Strategický protidrogový plán Ol. kraje na období 2011-2014
- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005 Sb.
- Metodický pokyn ministra k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j.:24 246/2008-6
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT č.j.: 37 014/2005-25

Současná situace ve škole:

V 1. -4. ročníku se naši škole prozatím neobjevují žádné závažné problémy. Občasně řešíme náznaky šikany, které řešíme ihned. V pátém ročníku jsme řešili výchovné problémy, které se vyskytly na škole v přírodě, žáci nedodržovali školní řád, vše jsme dořešili společně s rodiči a žáky.

V 6. - 9. ročníku se vyskytují tyto výchovné a výukové problémy:

- neplnění školního řádu
- mobil ve vyučovacích hodinách
- nerespektování starších osob
- vulgarita, drzost
- nezájem o výuku
- malá aktivita při výuce
- zkratovité jednání, náladovost

Ze sociálně patologických jevů se objevují:

- sklony k záškoláctví
- šikanování slabších
- kouření

Školní metodik prevence se v tomto roce začal vzdělávat v kurzu „250“ pro metodiky prevence, dokončení studia proběhne v prosinci 2019.

V tomto roce se budeme snažit monitorovat volnočasové aktivity, které pak tabulkově vyhodnotíme v příštím roce. Budou zde monitorované absence, důležité přestupky a další významné informace pro preventivní program školy.

Pro lepší identifikaci je nově vytvořené tablo učitelů a vedení, které je umístěno v přízemí školy, kde se rodiče mohou, prvotně seznámit s učitelským sborem. V dalším roce se ve vestibulu objeví organizér umístění pedagogů a učeben.

Školní řád a výchovná opatření při porušení ŠŘ

Plné znění školního řádu naleznete na těchto webových stránkách:

<http://www.zssvatoplukova.cz/sites/default/files/koln-d-2015-2016.pdf>

Výchovná opatření při porušení školního řádu

- v jednotlivých případech je nutno uplatňovat individuální přístup, pro maximální objektivitu získat co nejvíce dostupných a věrohodných informací
- dodržovat zásadu aktuálnosti – z důvodu pozitivního výchovného dopadu,
- dodržovat zásadu presumpce neviny – oznamovat zákonným zástupcům pouze ověřené informace
- v případě „důkazní nouze“ je nemožné použít výchovné opatření. Bylo by však vhodné citlivým způsobem prodiskutovat problém na třídnické hodině.
- S odvoláním na školní řád pracovní skupina připomíná, že znění uděleného výchovného opatření nesmí žádným způsobem poškodit žákovu důstojnost. Není nutné dodržení poslušnosti při udílení výchovných opatření. Manuál nezachází do podrobností, obsahuje zobecněná porušení školního řádu. Vyskytuje se zde poznámka „a podobně“, kam lze zařadit podobná porušení.

NAPOMENUTÍ TŘÍDNÍHO UČITELE

- neplnění školních povinností (zapomínání pomůcek, domácích úkolů, žakovské knížky, nedbalé vedení sešitů, neúčast na třídnických hodinách, pozdní příchody do školy apod.)
- slovní či fyzické napadení spolužáka
- vulgární vyjadřování
- nevhodné chování k učiteli
- brání cizích věcí bez svolení majitele a jejich poškozování
- používání osobní elektronické komunikace v budově školy (v odůvodněných případech lze akceptovat výjimku)
- vyčleňování spolužáků z kolektivu
- nerespektování pokynů pedagogických pracovníků

- poškození školního majetku
- nerespektování zákazu používání žvýkačky ve škole a podobně

DŮTKA TŘÍDNÍHO UČITELE

- falšování omluvenek a pozměňování údajů v žákovské knížce (1. stupeň)
- kyberšikana vůči spolužákům či učitelům
- krádež
- opakované skutky uvedené v NTU a podobně

DŮTKA ŘEDITELE ŠKOLY

- vulgární vyjadřování na adresu učitele
- falšování omluvenek a pozměňování údajů v žákovské knížce (2. stupeň)
- zneužívání návykových látek a jejich distribuce v areálu školy a při akcích
- konaných školou
- neomluvená absence
- svévolné opuštění školy či aktivity pořádané školou
- opakované skutky v NTU a DTU a podobně

Při zjištění jakéhokoli problému, který se již netýká základní prevence, budeme postupovat podle zásad první pomoci a bezpečnosti žáků, kteří se stali obětí, ale také ti, kteří se dostali do pozice pachatelů v jakémkoli smyslu. Budeme dbát předpisů a manuálů pro jednotlivé situace, aby se daná situace vyřešila a to co nejlépe pro každou stranu.

Vyhodnocení zápisů ve výchovném deníku

- - pololetí
- - po pěti zápisech se informují rodiče do žákovské knížky
- - po deseti zápisech NTU, DTU, DŘŠ (není nutno stupňovat, lze udělit několik stejných výchovných opatření za sebou, není-li zápis poukazující na nevhodné chování ap.)

Prezentace MPP

Metodik prevence informuje kolegy:

- Na pedagogických radách
- Na operativních schůzkách v případě potřeby
- Na nástěnce „Primární prevence“ umístěné ve sborovně
- Metodik prevence informuje rodiče:
- Na nástěnce ve vstupu do školy
- V rámci konzultačních hodin
- Na webových stránkách školy

Spolupráce s odborníky - důležité kontakty

Psychologická a pedagogická pracoviště v Olomouci:

PPP Olomouckého kraje, U Sportovní haly 1a, tel. 585 221 045, 585 224 573

SPC Olomouc, tř. 17. listopadu 43, tel. 585 235 246

SPC logopedické, Svornosti 37, tel. 585 158 920

Poradna pro rodinu, Žilinská 7, tel. 585 413 540

Centrum pro rodinný život, Biskupské náměstí 2, tel. 585 500 249

Centrum krizové intervence, Dolní náměstí 33, tel. 585 223 453

Sociálně – psychologická problematika

P-centrum, Lafayettova 9, tel. 585 221 983

K-centrum, Sokolská 48, tel. 585 220 034

Středisko sociální prevence, Na Vozovce, tel. 585 427 141

Linka důvěry, tel. 585 414 600

Bílý kruh bezpečí, tel. 585 220 034

Poradna pro ženy a dívky

Specializovaná pracoviště

Charita, Wurmova, tel. 585 221 127

Policie ČR, Dr. Žábková, tel. 585 224 054 kl. 304

Corpus – rehabilitační středisko, Mošnerova, tel. 585 413 102

Psycholog a vedoucí metodik prevence PPP OK

Mgr. Pavla Ševčíková, PPP, tel. 585 221 045 kl.38, e-mail: sevcikova@ppp-olomouc.cz
(možnost návštěvy školy, práce s třídním kolektivem)

Vedoucí metodik prevence PPP Přerov Mgr. Irena Oršulíková

Krajský koordinátor primární prevence sociálně-patologických jevů v rezortu školství Mgr. Ladislav Spurný, tel. 585 508 564, e-mail: l.spurny@olkraj.cz

Kurátor MMO L – oddělení sociálních služeb Mgr. Milan Tihelkatel. 585 562 209

Vedoucí oddělení sociálních služeb (MMOL) Mgr. Jiří Křivánek tel. 585 562 215

Psycholog (Sdružení D) Mgr. Hana Dziková dzikovah@yahoo.fr

Přílohy

- 1) KRIZOVÉ SCÉNÁŘE
- 2) EVALUACE – ELEKTRONICKÉ VÝKAZNICTVÍ
- 3) METODICKÉ DOKUMENTY (DOPORUČENÍ A POKYNY)

Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT